

8 BOS-impuls: Buurt, Onderwijs en Sport gemeente Echt-Susteren

A. Inleiding:

Sport neemt in de huidige samenleving een steeds belangrijkere plaats in. Vooral de maatschappelijke betekenis van sport wordt door de overheid vaker benadrukt. Sport wordt daarbij gezien als middel; het kan onder andere gezondheidsbevorderend werken en sociale competenties vergroten. De BOS-impuls kan in dit licht worden gezien.

De BOS-impuls is in het leven geroepen door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. `Het doel van dit initiatief is kwetsbare jongeren gezond(er) te laten leven en daarmee problematisch gedrag terug te dringen`. Daarmee kan gesteld worden dat de BOS-projecten bedoeld zijn voor jongeren met een achterstand. Deze achterstanden kunnen zich voordoen op verschillende terreinen, namelijk gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding en sport of bewegen.

Door samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport wordt geprobeerd genoemde achterstanden te verkleinen. Binnen een project kunnen meerdere, zogenaamde arrangementen opgezet worden die gericht zijn op het verkleinen van dergelijke achterstanden. Gedacht kan worden aan een combinatie van (sport- en beweeg) activiteiten die passen bij de leefsituatie van jongeren. `Achterstanden` nemen dus een centrale plaats in binnen de BOS-impuls, ze vormen ook een voorwaarde voor verkrijgen van subsidie van het Rijk.

Het B.O.S project Echt – Susteren loopt van 2007 t / m 2010.

Verdere voorwaarden voor een toekenning zijn:

- a. De aanvraag moet zich richten op jeugdigen tussen 4 en 19 jaar; met achterstand *
- b. Onderzoek vooraf om achterstand aan te tonen
- c. Investeringskosten in accommodaties worden maximaal 10% gehonoreerd
- d. Deelname sport-, onderwijs- en buurtorganisaties'
- e. Minimale looptijd 2 jaar, maximale looptijd van 4 jaar
- f. Aansluiting bij geïntegreerd gemeentelijk beleid
- g. Bevat sport- en beweegactiviteiten

In januari 2006 heeft de gemeente Echt-Susteren besloten een BOS-impuls aanvraag bij het Ministerie van VWS in te dienen. De voorbereidingen voor deze aanvraag hebben plaatsgevonden in de maanden februari en maart.

De BOS-impuls aanvraag bestond uit:

- Een aanvraag gericht op de problematiek van hangjongeren in de voormalige gemeente Echt
- Een aanvraag gericht op de problematiek van hangjongeren in de voormalige gemeente Susteren
- Een BOS aanvraag basisschool De Driepas
- Een BOS aanvraag VMBO Connect College Echt

Eind 2006 heeft het Ministerie van VWS besloten drie van de vier aanvragen te honoreren. Zonder concrete redenen is de aanvraag van basisschool De Driepas niet gehonoreerd.

Het gemeentebestuur van Echt-Susteren heeft de BOS-impuls in organisatorische zin ondergebracht bij het reeds bestaande breedtesportproject BIND en de uitvoering aan SWE-W opgedragen. In dit kader heeft SWE-W een coördinatiefunctie en een uitvoeringsfunctie gecreëerd en werkafspraken gemaakt met de gemeente (sportbeleid en jeugdbeleid) en het Connect College Echt afdeling VMBO.

Op voorwaarde van het Ministerie dienen de activiteiten / deelnemers van de BOSimpuls gevolgd te worden, teneinde te kunnen nagaan of deze stimuleringsregeling werkelijk bijdraagt aan de oplossing van een aantal achterstanden. SWE-W zal deze monitoring uitvoeren met behulp van de zogenaamde BOS kompas.

B. Uitgevoerde activiteiten 2008:

1. *Basketbal na school i.s.m. basketbalclub BC Tigers 2008-2009*

In 2008 heeft de basketbalvereniging BC Patrick zichzelf opgeheven. Om de basketbalsport in verenigingsverband voor Echt-Susteren te behouden heeft SWE het initiatief van enkele enthousiaste inwoners hieromtrent ondersteund. In 2008 werden , naast bestuurlijke ondersteuning ,een aantal basketbalactiviteiten georganiseerd

Doel : kennismaking met basketbal en de nieuwe basketbalclub.

Gastlessen op de 4 basisscholen (6 klassen)	150deelnemers
6 lessen basketbal in de Bandert	30 deelnemers x 6 = 180 Deelnemers
2 gratis proeflessen bij BC Tigers	4 kinderen worden lid van BC Tigers

BIND basketbal na school zal in 2009 nog een keer plaatsvinden.

SWE-W heeft voor B.C Tigers een tweejarige subsidie aangevraagd bij het Huis voor de Sport.

De aanvraag is gehonoreerd met € 2800,--.

Inmiddels is bekend dat het aantal jeugdleden groeiende is en er een stevige bestuurlijke basis is gelegd.

2. *Snowworld Landgraaf Activiteit*

Op verzoek van jongeren uit het jongeren centrum Purple Haze, is in samenwerking met de BOS consulent en jongerenwerkers een grote activiteit georganiseerd naar Snowworld Landgraaf. Hier konden de jongeren van Purple Haze zich opgeven om eventueel een les snowborden of skieën te volgen. De opkomst was zeer goed

Snowworld activiteit skieën en snowborden	30 deelnemers
---	---------------

De BOS Snowworld activiteit zal ook in 2009 plaatsvinden.

3. *Jongerenvoetbal in Peij*

2008 kent ook een nieuwe activiteit namelijk: het jongeren voetbal in Peij georganiseerd door de BOS medewerker en een Jongerenwerker.

Momenteel doen er wekelijks 25 jongeren mee met deze voetbal activiteit.

Elke woensdag kunnen de jongeren terecht bij Hubertuszaal in Peij om hun twee uur lang te voetballen.

Door deze activiteit is ook een jongeren voetbalteam ontstaan. Dit team heeft al een aantal toernooien meegedaan. Tevens hebben de jongeren ook andere jongerenteams van verschillende gemeentes al uitgedaagd.

BOS Jongeren Voetbal Peij	25 deelnemers
---------------------------	---------------

BOS Jongeren-voetbal loopt het hele jaar door, en gaat zeker door in 2009.

4. Challenge Parcours

Sportiviteit, teambuilding en plezier waren de ingrediënten van een succesvol 'BOS Challenge parcours 2008'. Op 6 juni veranderde de ligweide van 'In de Bandert' in een waar spektakel voor de 160 schoolverlaters van de scholen die zich hadden opgegeven voor het BOS challenge parcours'.

Bij de groepssamenstelling waren kinderen van de verschillende scholen bij elkaar ingedeeld om zo kennis te maken met kinderen van de andere scholen die ze mogelijk ook volgend schooljaar in het voortgezet onderwijs kunnen tegenkomen.

De jongeren beleefden twaalf teambuildings activiteiten van twintig minuten en een gezamenlijke pauze.

De begeleiding werd verzorgd met behulp van een grote groep enthousiaste begeleiders. Stagiaires, leerkrachten en sportprofessionals zorgden voor begeleiding op maat. Voor de nieuwe schoolverlaters 2009 gaat BOS opnieuw de uitdaging aan met het challenge parcours.

BOS Challenge Pacours	160 deelnemers
-----------------------	----------------

BOS Challenge pacours gaat door in mei 2009

5. Zomervoetbal

Tijdens de zomer vakantie werd met inzet van de jongerenbus en met de opblaasbare voetbalbaan.

Een aantal activiteiten op de ligweide van zwembad 'In de Bandert' georganiseerd.

In overleg met de Bandert hebben geregeld dat wij met onze opblaasbaar voetbalbaan op het ligweide mogen staan. De buitenactiviteiten werden gecombineerd met een aantal zwemactiviteiten.

BOS zomer voetbal maandag 4 augustus	10 deelnemers
BOS zomer voetbal donderdag 7 augustus	9 deelnemers

BOS Zomer-Voetbal is ook gepland voor 2009

6. Sportinstuiven.

De BOS medewerker heeft in 2008 een intensieve rol vervuld bij de sportinstuiven van het BSI project.

Zie hiervoor verder het betreffende verslag.

7. RSLA recreatiesportleider A

De cursus was in eerste instantie bedoeld voor jongeren tussen 17 en 21 jaar.

Gezien de belangstelling van ook oudere deelnemers is de leeftijdsgrens verhoogd.

Doel van de opleiding is het aanreiken van kennis en vaardigheden die de deelnemers aan deze opleiding in staat stellen om op een verantwoorde, eigentijdse en stimulerende wijze leiding te geven aan groepen en/of individuele recreatiesporters. Thema's bij de RSLA methodiek /didactiek recreatiesport, sport/spel repertoire, organisatie evenementen, verantwoord (bege)leiding geven, ehbso en materialenkennis. Duur opleiding 80 uur en 25 uur stage.

Informatieavond 18 april	14 deelnemers
Start RSLA 16 mei t / m 19 december	13 deelnemers
Examen RSLA 23 december	7 deelnemers geslaagd

De BOS medewerker heeft als intermediair tussen docenten en studenten gefunctioneerd en is derhalve bij alle bijeenkomsten aanwezig geweest.

8. **BOS actief bij BSO Schilberg en BSO de Duizendpoot**

Een BOS samenwerkingsproject met de BSO Schilberg, BSO Duizendpoot en BIND. Met de inzet van CIOS stagiaires is dit project mede tot stand gekomen. Het project heeft een positieve uitstraling gehad voor de BSO. De kinderen en de leiding zijn letterlijk en figuurlijk in beweging gekomen. Diverse sport- en spel activiteiten hebben plaatsgevonden waarbij de kinderen van de BSO actief waren. De gymzaal en het buitenterrein werden hierbij ingezet. Het project had ook een positieve uitstraling naar de leiding; een leidster is de RSLA gaan volgen.

Periode april t / m juni	Deelnemers aantal is wisselend (2 -15) afhankelijk van het aantal kinderen op de BSO en de interesse
10 activiteiten gegeven per BSO	Duur activiteit 1 tot 2 uur

C. **BOS-impuls op het Connect College**

1. **Wekelijkse Sport Middag en Huiswerkbegeleiding**

De BOS medewerker wordt voor gemiddeld 4 uur per week ingezet bij de BOSimpuls van het Connect College afdeling VMBO. In 2007 werd op deze school een serieuze poging gedaan een aantal aantrekkelijke naschoolse activiteiten te organiseren. Om uiteenlopende redenen viel de belangstelling onder de VMBO leerlingen behoorlijk tegen. In 2008 is daarom uitvoerig gesproken over en een aanvang gemaakt met een nieuwe werkwijze. De werkwijze komt erop neer dat over 5 periodes van ieder 6 weken aan alle brugklassers een min of meer verplicht te volgen naschools programma wordt aangeboden. Per periode worden 2 clusters gevormd van elk ongeveer 55 leerlingen. Een keer per twee weken nemen leerlingen deel aan de huiswerkbegeleiding; in de andere week kan gekozen worden uit een aanbod van sportieve/culturele activiteiten. Met name ook plaatselijke sportaanbieders worden uitgenodigd, met inbreng van faciliteiten vanuit de BOS impuls, hun medewerking te verlenen.

De activiteiten in 2008 waren o.a.: mountainbike, toneel, balsporten, judo, tafeltennis, dans en vechtsporten.

Om de werkwijze te continueren en verder uit te bouwen is een werkgroep BOS Sportmiddag Connect College opgericht..

BOS sport middag Connect College	115 deelnemers (vmbo Leelingen)
----------------------------------	---------------------------------

BOS Sportmiddag Connect College loopt vanaf 16 november 2008 en gaat door tot het einde van de schooljaar 2009/2010.

2. Welzijn en Zorg op het Connect College

a. Inleiding

Op verzoek van het Connect College verleent SWE Welzijnswerk diensten op het gebied van maatschappelijke stage en leerlingenzorg. Verder verzorgt SWE-W op eigen titel jaarlijks informatieavonden: "Van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs".

Met de maatschappelijke stage geeft het Connect College erkenning aan het feit dat vrijwilligerswerk een zinvolle 'andere' manier van leren is. Het draait daarbij vooral om de balans tussen zelf leren en iets doen voor anderen. Leerlingen functioneren binnen zo'n stage in een voor hen onbekende wereld. Andersom is het ook voor vrijwilligersorganisaties een uitdaging om de energie van jongeren effectief te benutten en krijgen zij hierbij de kans om vrijwilligerswerk populairder te maken bij een jonge doelgroep.

Het vormt jongeren tot actieve en sociale burgers. SWE-W vervult een belangrijke functie als schakel en steun voor school en organisaties.

Een andere tak van sport is de deelname aan leerlingenzorg d.m.v. het Zorg Advies Team (ZATteam), het ZATloket en het ZAToverleg met het doel jongeren te motiveren tot het behalen van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt en daarmee toekomstperspectief. Omschrijving van de teams:

- De ZATteams van VMBO en HAVO/WVO hebben als taak beleidsvorming en monitoren van de leerlingenzorg. De ZATteams kennen een brede samenstelling van interne (zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders, vertrouwenspersonen) en externe (leerplicht-ambtenaren, hulpverleners BJJ/AMW/RIAGG, schoolarts, orthopedagoge, politie, medewerkers SWE-W) deelnemers.
- Het ZATloket heeft als taak de directe zorg voor de leerling op te pakken op school of outreachend. Indien nodig wordt vanuit het ZATloket ook samengewerkt met ouders. Het ZAT loket, bestaat uit de zorgcoördinatoren van school, hulpverleners van BJJ, AMW en medewerkers van SWE-W. Indien van toepassing heeft ook de schoolarts een directe functie.
- Het ZAToverleg screent in eerste instantie de aanmeldingen op basis van geïndiceerde/ langdurende/ zware problematiek versus niet- geïndiceerde/ lichte problematiek/ meer preventiegericht. In het overleg worden ten aanzien van alle aangemelde leerlingen de eerste acties afgesproken, waarna de cases ter verdeling worden doorgeschoven naar het tweewekelijkse ZATloket. Aan het ZAToverleg nemen de zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders van school en twee medewerkers van SWE-W deel. Ook leerkrachten en mentoren worden hierbij betrokken.

Het Connect College betaalt de inbreng van SWE-W gedeeltelijk uit de BOS impuls en gedeeltelijk met eigen middelen. Vanuit de reguliere functie jongerenwerk brengt SWE-W een gelijk deel in.

b. Stand van zaken

1) Maatschappelijke stages

Binnen het project maatschappelijke stages vervult SWE Welzijnswerk de makelaarsrol tussen leerlingen en aanbieder van vrijwilligerswerk. Zij coördineert en stemt vraag en aanbod op elkaar af. Globaal omvat het aanbod van SWE-W de volgende producten:

- Deskundigheidsbevordering voor en organisatieadvies aan organisaties
- Begeleiding van vrijwilligersorganisaties bij het creëren van stageplaatsen
- Voorbereiding van leerlingen op de stages
- Bemiddeling bij stages
- Verdeling stageplekken op school
- Zorgen voor gevarieerde stageplekken
- Bedenken van stageconcepten

Alle derdejaars leerlingen VMBO-gl/tl en een aantal VWO leerlingen hebben 20 uur vrijwilligerswerk verricht, zowel binnen als buiten de reguliere schooltijden in de periode december 2007 t/m mei 2008. De stage-uren zijn aaneengesloten of gefaseerd in een bepaald tijdsbestek uitgevoerd.

De stageplekken - geworven door SWE-W of door de leerling zelf - worden door SWE-W getoetst op geschiktheid. SWE-W maakt bij de werving gebruik van haar uitgebreid netwerk van maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties.

Deelname maatschappelijke stage	2008
derdejaars leerlingen VMBO-gl/tl	85
VWO leerlingen	15
Totaal	100

In de tweede helft van 2008 hebben gesprekken op “directieniveau” plaatsgevonden met het doel de organisatie van de maatschappelijke stage (nog) beter te stroomlijnen. Met name de verdeling van taken tussen SWE en het Connect College, alsmede een aantal “inhoudelijke” spelregels zijn onderwerp van gesprek geweest. In de vorm van een “Convenant Maatschappelijke Stages” zal een en ander vastgelegd worden.

2) **Zorg en Advies Teams / ZAT-loketten**

De interne harmonisering op het Connect College en toenemend gebruik van de leerlingenzorg VMBO en HAVO/VWO in het schooljaar 2007-2008 heeft geleid tot een nieuwe uitvoeringsstructuur en taakverdeling tussen de ZATteams, de ZATloketten en de invoering van het ZAToverleg.

Het ZATteam komt 4 maal per jaar en het ZATloket tweewekelijks bij elkaar.

Het beoogde resultaat is dat leerlingen inzicht hebben in de problematiek van henzelf of die van hun ouders waardoor ze in staat zijn om zich zowel op school als in de thuissituatie te handhaven en zich positief in te zetten. Het handelingsrepertoire van de ouders omtrent de opvoeding van hun kinderen is uitgebreid.

Een neveneffect van de inzet van de SWE-W medewerkers in het ZATloket is dat de leerkrachten zich minder onmachtig voelen indien ze geconfronteerd worden met een jongere waarover zij zich zorgen maken.

Geboden begeleiding aan leerlingen (en indien nodig hun ouders)	2008
Kortdurende trajecten	28
Langdurende trajecten	68

Totaal	96
--------	----

In OOGO verband is in 2008 gewerkt aan een notitie die regionaal / provinciaal moet leiden tot een algehele kwaliteitsverbetering, afstemming /eenduidigheid en structurele financiering van deze vorm van leerlingenzorg.

3. Werkplan 2009

SWE-W is ook voor het leerjaar 2008/2009 door het Connect College gevraagd om de maatschappelijke stage te coördineren voor ongeveer 250 leerlingen. Het kabinet wil dat de maatschappelijke stage een verplicht onderdeel wordt van het curriculum.

De komende vier jaar wordt in fasen toegewerkt naar een situatie waarbij alle leerlingen tijdens hun middelbare schooltijd verplicht een maatschappelijke stage volgen van minimaal 72 uur. De eerste twee jaar worden gebruikt om de invoering zoveel mogelijk te stimuleren en betrokkenen van elkaar te laten leren. Vanaf 2009/10 wordt de invoering versneld. Vanaf 2010/11 moeten alle scholen over een invoeringsplan maatschappelijke stage beschikken. In schooljaar 2011/12 is de maatschappelijke stage wettelijk verplicht, integraal onderdeel van het onderwijsprogramma en opgenomen in de lumpsumfinanciering van scholen.

Met de komst van de verplichte maatschappelijke stage neemt de noodzaak toe om de communicatie tussen school/leerlingen enerzijds en stageaanbieders anderzijds te reguleren en de koppeling tussen vraag en aanbod te faciliteren. SWE-W heeft de ambitie om ook na dit schooljaar de rol van stagemakelaar te vervullen als de spin in het web van de maatschappelijke stage.

De deelname aan het ZAT en het organiseren van de voorlichtingsavonden wordt voortgezet in 2009. Verder haken we aan bij de ontwikkelingen rondom het Centrum voor Jeugd en Gezin.